

RAPORTUL DINTRE ACTIVITATEA SPECIALĂ DE INVESTIGAȚIE ȘI ACTIVITATEA DE URMĂRIRE PENALĂ

Boris GLAVAN,

doctor în drept, conferențiar universitar

RELATIONSHIP BETWEEN THE SPECIAL INVESTIGATION ACTIVITY AND THE CRIMINAL PROSECUTION ACTIVITY

Boris GLAVAN,

PhD, Associate Professor

În lucrare este abordată una din cele mai delicate și actuale probleme din domeniul jurisprudenței, și anume, raportul dintre activitatea specială de investigații și activitatea de urmărire penală. Autorul scoate în evidență asemănările și deosebirile esențiale dintre aceste două genuri de activitate. Sunt abordate și unele prevederi legale, precum și unele viziuni teoretice care creează confuzie în privința subiectului discutat.

Cuvinte-cheie: activitate specială de investigații, măsuri speciale de investigații, tehnici speciale de investigare, proces penal, urmărire penală, procedeu probatoriu, probă.

The paper addresses one of the most delicate and current issues in the field of jurisprudence, namely, the correlation of the special investigation activity with the criminal investigation activity. The author highlights the essential similarities and differences between these two types of activity. Some legal provisions are also addressed, as well as some theoretical views that create confusion regarding the topic discussed.

Keywords: special activity of investigations, special measures of investigations, special techniques of investigation, technical supervision, criminal trial, prosecution, evidentiary procedure, evidence.

Introducere. Progresul tehnologico-științific din ultimele decenii a oferit omenirii întregi numeroase avantaje și beneficii (internet, tehnologii și rețele de socializare și comunicare), dar și mediul criminal a învățat să profite din plin de pe urma acestuia, dezvoltând metode tot mai sofisticate și mai organizate de acțiune. În plus, peste tot în lume au apărut și continuă să apară noi tipuri de infracțiuni (fraude economice, trafic ilegal de persoane, armament, droguri, medicamente, substanțe radioactive, acte de terorism, corupție etc.), a căror investigare implică și reacții adecvate din partea organelor competente ale statelor lumii ce constau în găsirea la nivel național a oportunităților adecvate de combatere a noii criminalități.

În acest scop, principala obligație a organelor de ocrotire a normelor de drept devine colectarea și prelucrarea informațiilor din diferite surse

Introduction. The technological-scientific progress of the last decades has offered to the whole humanity numerous advantages and benefits (internet, technologies and social and communication networks), but also the criminal environment has learned to take full advantage of it, developing more sophisticated and organized methods. In addition, new types of crime have emerged and continue to occur throughout the world (economic fraud, illicit trafficking in human beings, weapons, drugs, medicines, radioactive substances, acts of terrorism, corruption, etc.), the investigation of which also involves reactions from the competent bodies of the states of the world, which consist in finding appropriate opportunities at national level to combat the new crime.

To this end, the main obligation of law enforcement bodies becomes the collection and

și formarea unei concluzii coerente cu privire la anumite evenimente concrete. Pentru a face față în mod eficient unor astfel de situații, serviciile de investigații devin, de asemenea, sistematizate și specializate în ceea ce privește aplicarea tehnicilor și metodelor de investigații.

Convențional, activitatea investigațiilor penale a fost divizată în proactivă și reactivă. Până de curând, modelul dominant al activității de investigații penale era tipul reactiv, bazat întotdeauna pe probarea istorică a faptelor din trecut [1]. Acest model de investigații penale presupune strângerea probelor în mod obișnuit: interogarea martorilor, percheziția, ridicarea de obiecte și documente financiare sau de altă natură. Astfel de investigații s-au dovedit a fi în general eficiente acolo unde, de exemplu, există martori de încredere capabili să ofere probe evidente sau există un bănuț sau inculpat care a fost dispus să coopereze cu autoritățile și să denunțe sau să depună mărturie împotriva asociaților săi criminali, sau acolo unde există o „pistă” detaliată a tranzacțiilor financiare [2].

Acest model de investigații însă în ultima perioadă s-a dovedit a fi mai puțin eficient pentru combaterea noilor forme de criminalitate, fapt pentru care s-a și recomandat la nivel internațional folosirea tehnicilor speciale de investigații [3]. Activitatea de investigații proactivă este utilizată atunci când oamenii legii prezic că va fi comisă o infracțiune, sau o detectează și respectiv previn comiterea ei în mod proactiv. Acest tip de investigații este utilizat cu o frecvență tot mai mare într-o gamă largă de jurisdicții pentru combaterea criminalității grave și a ilicitului financiar. Investigațiile proactive oferă organelor competente posibilitatea detectării și împiedicării suspectilor de a-și continua activitățile criminale; în plus, poate avea ca rezultat obținerea de date prețioase ce ar demonstra comiterea infracțiunilor [1].

Problema cea mai sensibilă și care nu și-a epuizat actualitatea nici până în prezent constă în utilizarea în procesul probator a rezultatelor obținute în cadrul activității proactive de investigații, numită în limbajul național actual activitatea specială de investigații (ASI).

Ca o soluție a acestei probleme, în 2012,

processing of information from different sources and the formation of a coherent conclusion on certain concrete events. In order to deal effectively with such situations, investigation services are also becoming systematized and specialized in the application of investigation techniques and methods.

Conventionally, the activity of criminal investigations has been divided into proactive and reactive. Until recently, the dominant model of criminal investigation was the reactive type, always based on historical evidence of past facts [1]. This model of criminal investigation usually involves gathering evidence: questioning witnesses, searching, picking up objects or financial or other documents. Such investigations have proven to be generally effective where, for example, there are reliable witnesses capable of providing obvious evidence or there is a suspect or defendant who has been willing to cooperate with the authorities and to denounce or testify against associates, or where there is a detailed “track” of financial transactions [2].

However, this model of investigation has recently proved to be less effective in combating new forms of crime, which is why it has been recommended internationally to use special investigation techniques [3]. Proactive investigative activity is used when law enforcement officers predict that a crime will be committed, or detect it and prevent it from being proactively committed. This type of investigation is being used more and more frequently in a wide range of jurisdictions to combat serious crime and financial illicit. Proactive investigations provide the competent authorities with the possibility of detecting and preventing suspects from continuing their criminal activities; in addition, it can result in obtaining valuable data that would demonstrate the commission of the offenses [1].

The most sensitive issue, which has not been exhausted so far, is the use in the evidentiary process of the results obtained in the proactive investigation activity, called in the current national language the special investigation activity (SIA).

As a solution to this problem, in 2012, Chapter III of the CPC of the Republic of Mol-

Capitolul III al CPP al RM (Mijloacele de probă și procedeele probatorii) a fost completat cu Secțiunea V – Activitatea specială de investigații, în cadrul căreia se regăsesc 3/4 din totalul celor 20 de măsuri speciale de investigații (MSI) prevăzute în Legea nr.59/2012 cu privire la activitatea specială de investigații. Această reformă însă a schimbat în esență lucrurile, fiindcă ASI, dintr-o activitate prioritar proactivă a devenit imediat o activitate prioritar reactivă. În aceste condiții, devine foarte complicat să înțelegem raportul dintre ASI și AUP (activitatea de urmărire penală). Sunt aceste genuri de activitate în raport de parte a unui întreg sau în raport de independență una față de alta?

Metodologia studiului cuprinde metodele tradiționale de cercetare: logică, analiză și sinteză, deducție și inducție, observație și comparație. În baza analizei materialelor pertinente (literatura de specialitate, note și avize ale proiectelor de lege, alte materiale relevante, legislația națională și din străinătate) sunt formulate concluziile și propunerile corespunzătoare.

Rezultate obținute și discuții. De la origini și până pe la mijlocul sec.XIX nu au existat criterii clare de demarcare între activitatea de urmărire penală și activitatea numită astăzi, conform legislației naționale, specială de investigații, deoarece ambele tipuri de activitate erau desfășurate de unii și aceiași funcționari. Desfășurarea anchetei și toate măsurile legate de aceasta (de căutare, investigare, urmărire, identificare) aparțineau poliției [4]. De fapt, se poate spune că la acea etapă activitatea specială de investigații era încă în faza incipientă de dezvoltare.

Potrivit surselor doctrinare, activitatea specială de investigații era inițiată în cazul unor infracțiuni importante, atunci când descoperirea autorilor era considerată necesară din punctul de vedere al securității publice. În astfel de cazuri, formalitățile legale stabilite pentru asigurarea corectitudinii anchetei se dovedeau a fi prea complicate și neeficiente pentru identificarea făptașilor. La realizarea investigațiilor speciale legea și formalitățile procesuale erau sacrificate în favoarea necesității de descoperire a făptașilor cu orice preț. Atunci când totuși cerințele legii nu erau abandonate complet, cu făptașii se încheia

dova (Means of Evidence and Evidence Procedures) was completed with Section V - Special Investigation Activity, which includes 3/4 of the total of 20 special investigations measures (SIM) provided in Law no. 59/2012 on the special investigation activity. However, this reform essentially changed things, because SIA, from a priority proactive activity, immediately became a priority reactive activity. Under these conditions, it becomes very complicated to understand the relationship between SIA and CIA (criminal investigation activity). Are these kinds of activities in relation to part of a whole or in relation to independence from each other?

The study methodology includes traditional research methods: logic, analysis and synthesis, deduction and induction, observation and comparison. Based on the analysis of relevant materials (literature, notes and opinions of draft laws, other relevant materials, national and foreign legislation) the corresponding conclusions and proposals are formulated.

Results obtained and discussions. From its origins until the middle of the 19th century, there were no clear demarcation criteria between the criminal investigation activity and the activity called today, according to the national legislation, special for investigations, because both types of activity were carried out by some and the same officials. The investigation and all related measures (search, investigation, pursuit, and identification) belonged to the police [4]. In fact, it can be said that at that stage the special investigation activity was still in the early stages of development.

According to doctrinal sources, the special investigative activity was initiated in case of important crimes, when the discovery of the perpetrators was considered necessary from the point of view of public security. In such cases, the legal formalities established to ensure the correctness of the investigation proved to be too complicated and inefficient to identify the perpetrators. At the time of the special investigations, the law and the procedural formalities were sacrificed in favor of the need to discover the perpetrators at any cost. When, however, the requirements of the law were not completely abandoned, an agreement was

un acord, care era mai mult sau mai puțin profitabil pentru satisfacerea nevoii menționate mai sus. Investigațiile erau efectuate în secret și oamenii legii acționau la propria discreție. Cea mai mică suspiciune era suficientă nu doar pentru a interoga pe oricine, ci și pentru a intra în casa oricui și chiar pentru al aresta. Cei arestați erau ținuti în captivitate pe întreaga durată a investigațiilor, iar funcționarii nu purtau nici un fel de răspundere pentru deciziile luate [5].

Prin adoptarea Codului procedurilor penale din 1864 [6] cele două genuri de activitate (urmărire penală și activitatea specială de investigații) au fost delimitate oficial. Conform art.253 al respectivului Cod, atunci când semnele infracțiunii erau neclare, îndoielnice sau sursele de comunicare a crimei erau nesigure, poliția era obligată, înainte de a raporta cazul organului de urmărire penală, să se încredințeze prin cercetarea penală (дознание) dacă într-adevăr a avut loc cazul și dacă acesta conținea semnele infracțiunii. La efectuarea cercetării penale poliția avea competența să colecteze toate informațiile necesare prin intermediul activității speciale de investigații (розыск), chestionări și urmăriri tainice fără însă să efectueze percheziții sau ridicări de obiecte (art.254).

Ulterior, în cadrul subdiviziunilor de poliție, apoi miliție, au fost create subdiviziuni specializate (сыскные отделения) care realizau cercetarea penală și activitatea specială de investigații [7].

Conform art.29 al Bazelor legislației penale unionale și a republicilor unionale adoptate în 1958 de Sovietul Suprem al URSS, organele de cercetare penală erau obligate „să întreprindă măsurile operative de investigație necesare” în scopul depistării infracțiunilor și persoanelor care le comiteau. În temeiul acestui act, prescripții similare au fost incluse și în Codurile de procedură penală ale tuturor republicilor unionale, inclusiv în cel al RSSM din 1961.

În alin.(1) al art.100 era prevăzut: „Pe seama organelor de cercetare penală se pune luarea unor măsuri de investigație operativă, inclusiv folosirea imprimărilor video și sonore, filmării, fotografierii în scopul descoperirii indicilor infracțiunii și a persoanelor care au săvârșit-o, identificării

reached with the perpetrators, which was more or less profitable to satisfy the need mentioned above. The investigations were carried out in secret and the law enforcement officers acted at their own discretion. The slightest suspicion was enough not only to interrogate anyone, but also to enter anyone's home and even arrest him. The detainees were held captive for the duration of the investigation, and officials were not responsible for any decisions taken. [5]

By adopting the Code of Criminal Procedure of 1864 [6], the two types of activity (criminal prosecution and special investigative activity) were officially delimited. According to art.253 of the respective Code, when the signs of the crime were unclear, doubtful or the sources of communication of the crime were uncertain, the police were obliged, before reporting the case to the criminal investigation body, to entrust themselves with the criminal investigation (дознание) if -the case really took place even if it contained the signs of the crime. When conducting the criminal investigation, the police had the competence to collect all the necessary information through the special activity of investigations (розыск), questionnaires and mysterious pursuits without, however, conducting searches or picking up objects (art. 254).

Subsequently, within the police subdivisions, then the militia, specialized subdivisions were created (сыскные отделения) that carried out criminal investigation and special investigative activity [7].

According to Article 29 of the Bases of Union Criminal Law and Union Republics adopted in 1958 by the Supreme Soviet of the USSR, criminal investigation bodies were obliged “to take the necessary operative investigative measures” in order to detect crimes and the persons who committed them. Under that act, similar requirements were included in the Codes of Criminal Procedure of all the republics of the Union, including the Code of MSSR of 1961.

In paragraph (1) of art.100 it was provided: -o, the identification of the factual data, which can be used as evidence in the criminal case after their verification, in accordance with the criminal pro-

datelor faptice, care pot fi folosite în calitate de probe în cauza penală după verificarea lor, în conformitate cu legislația de procedură penală”.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol organele de cercetare penală aveau, de asemenea, obligația de a lua toate măsurile necesare pentru prevenirea și curmarea infracțiunii și pentru aplicarea, în caz de necesitate, a măsurilor de protecție de stat față de persoanele care acordau ajutor în procesul penal, dacă exista pericolul pentru viața, sănătatea sau averea lor.

Dacă existau indicii infracțiunii, pentru care ancheta preliminară era obligatorie, organul de cercetare penală pornea procesul penal și, călăuzindu-se de dispozițiile CPP, timp de 10 zile, efectua actele de urmărire ce nu puteau fi amânate, în vederea descoperirii și păstrării urmelor infracțiunii: cerceta cazul la fața locului, făcea percheziție domiciliară, ridica obiecte sau documente, asculta convorbirile telefonice și alte convorbiri, făcea percheziție corporală, reținea și interoga persoanele bănuite, asculta partea vătămată și martorii lor în caz de necesitate, ordona expertiza și lua măsuri în vederea asigurării acțiunii civile sau a unei eventuale confiscări a averii. Despre infracțiunea descoperită și începerea cercetărilor era anunțat imediat procurorul, iar după îndeplinirea actelor de urmărire, ce nu puteau fi amânate dosarul era transmis anchetatorului penal, fiind întocmită o ordonanță în acest sens. După acest moment organul de cercetare penală putea efectua acte de urmărire și investigații numai la comanda procurorului sau anchetatorului penal, iar dacă infractorul rămânea nedescoperit, organul de cercetare penală era obligat să ia măsurile operative și de investigație necesare pentru identificarea infractorului, comunicând rezultatele obținute procurorului sau anchetatorului penal (art.101 al CPP din 1961).

Deoarece procedura de desfășurare a MSI până în 1994 a fost reglementată prin acte normative departamentale clasificate cu parafa „pentru uz de serviciu”, „secret” și „strict secret”, iar rezultatele ASI erau întocmite sub formă de rapoarte și note informative, informațiile conținute în acestea erau folosite doar în calitate de informații orientative [8].

Adoptarea la începutul anilor '90 ai secolu-

cedure legislation”.

Pursuant to paragraph (2) of the same article, the criminal investigation bodies were also obliged to take all necessary measures to prevent and put an end to the crime and to apply, if necessary, state protection measures against persons who they provided assistance in criminal proceedings if there was a danger to their life, health or property.

If there were indications of the crime, for which the preliminary investigation was mandatory, the criminal investigation body started the criminal process and, guided by the provisions of the CPC, for 10 days, performed the prosecution acts that could not be postponed, in order to discover and keep traces of the crime: investigate the case on the spot, search the house, pick up objects or documents, listen to telephone and other conversations, search the body, detain and interrogate suspects, listen to the injured party and their witnesses if necessary, order the expertise and take action in order to ensure the civil action or a possible confiscation of the property. The prosecutor was immediately notified about the discovered crime and the beginning of the investigations, and after the completion of the investigation documents, which could not be postponed, the file was sent to the criminal investigator, and an ordinance was drawn up in this regard. After this moment, the criminal investigation body could carry out follow-up acts and investigations only at the order of the prosecutor or criminal investigator, and if the offender remained undiscovered, the criminal investigation body was obliged to take the necessary operative and investigative measures to identify the offender, communicating the results to the prosecutor, or the criminal investigator (art. 101 of the CPC of 1961).

As the procedure for carrying out the SIM until 1994 was regulated by departmental normative acts classified with the initials “for service use”, “secret” and “top secret”, and the results of the SIA were prepared in the form of reports and information notes, the information contained in them they were used only as indicative information [8].

lui trecut a unei legi speciale cu privire la activitatea operativă de investigații atât în țara noastră, cât și în restul republicilor ex-sovietice, a servit drept catalizator în dezvoltarea acestui gen de activitate. Foarte mulți cercetători s-au implicat activ în identificarea și soluționarea problemelor ASI, fiind elaborate multiple comentarii, manuale, monografii, teze de disertație, articole și comunicări științifice. Totuși unele probleme conceptuale au devenit extrem de sensibile, iar discuțiile contradictorii nu încetinesc nici până astăzi, una dintre acestea fiind raportul AUP și ASI. Se pare totuși că soluționarea acestei probleme este strâns legată de rezolvarea problemei utilizării în procesul probator a rezultatelor obținute prin realizarea MSI.

Abordările teoretico-științifice pe marginea acestui subiect în linii generale pot fi divizate în două părți. Prima parte cuprinde lucrările cercetătorilor care se pronunță pentru fuziunea ASI și AUP ca o soluție la problema utilizării în procesul probator a rezultatelor obținute prin realizarea MSI, a doua parte cuprinde cercetările experților care dezaprobă un astfel de concept.

Printre susținătorii conceptului fuziunii celor două genuri de activitate se numără: Volynsky A.F. [9], Baranov A.M. [10], СОКОЛОВ А.Н. [11], КОВТУН Н.Н. [12], Mazunin Ya.M., Mazunin Ya.P. [13].

Din tabăra oponenților respectivului concept fac parte: Астафьев Ю. В. [14], Sheifer S.A. [15], Ghinzburg A.Ya. [16], Novikov E.A., Shumilin S.F. [17], Ahpanov E.A., Han A.L. [18].

Căutarea unei soluții la problema utilizării în procesul penal a rezultatelor ASI i-a condus pe legiuitorii unui număr de țări la concluzia că cea mai bună soluție ar fi integrarea ASI în PP. Decizia adoptată a fost pusă în aplicare prin includerea măsurilor operative (speciale) de investigații în CPP al: Lituaniei (2002); Estoniei (2003); Letoniei (2005); Republicii Moldova (2012); Ucrainei (2012); Georgiei (2014); Republicii Kazahstan (2014); Republicii Kârgâzstan (2019).

Este de remarcat faptul că fiecare dintre aceste state a soluționat problema integrării ASI în PP în felul său, în funcție de particularitățile propriului sistem de drept, comun pentru toate este faptul că rezultatele obținute prin realizarea

The adoption in the early 1990s of a special law on the operative investigation activity both in our country and in the rest of the ex-Soviet republics, served as a catalyst in the development of this kind of activity. Many researchers have been actively involved in identifying and solving SIA problems, having developed multiple comments, textbooks, monographs, dissertation theses, articles and scientific communications. However, some conceptual issues have become extremely sensitive, and contradictory discussions have not slowed down to this day, one of which is the CIA and SIA report. It seems, however, that solving this problem is closely linked to solving the problem of using in the trial the results obtained by achieving SIM.

Theoretical-scientific approaches to this topic can be broadly divided into two parts. The first part includes the work of researchers who advocate the merger of SIA and CIA as a solution to the problem of using in the trial the results obtained by achieving SIM, the second part includes the research of experts who disapprove of such a concept.

Proponents of the concept of merging the two types of activity include: Volynsky A.F. [9], Baranov A.M. [10], Sokolov A.N. [11], Kovtun N.N. [12], Mazunin Ya.M., Mazunin Ya.P. [13].

The opponents of that concept include: Astafiev Yu. V. [14], Sheifer S.A. [15], Ghinzburg A.Ya. [16], Novikov E.A., Shumilin S.F. [17], Ahpanov E.A., Han A.L. [18].

The search for a solution to the problem of using the results of the SAI in the criminal process led the legislators of a number of countries to the conclusion that the best solution would be the integration of the SIA in the PP. The adopted decision was implemented by including (special) operational measures of investigations in the CPC of: Lithuania (2002); Estonia (2003); Latvia (2005); Republic of Moldova (2012); Ukraine (2012); Georgia (2014); Republic of Kazakhstan (2014); Republic of Kyrgyzstan (2019).

It is noteworthy that each of these states has solved the problem of integrating SIA in PP in its own way, depending on the particularities of its own legal system, common to all is that the

MSI în cele din urmă, după verificare, sunt acceptate și recunoscute ca probe. Deosebirea esențială însă vizavi de problema în cauză este faptul că unele state, după includerea MSI în CPP, au păstrat atât caracterul lor proactiv, cât și cel reactiv (Lituania, Estonia și Letonia), restul statelor limitându-se doar la caracterul reactiv al MSI.

Desigur, trebuie menționat și faptul că până în prezent, în toate țările ex-sovietice care au adoptat modelul reglementării MSI în CPP, cu excepția Estoniei, continuă să funcționeze legile speciale privind activitatea operativă de investigații, acestea păstrând caracterul proactiv al MSI. Problema însă rămâne iarăși nerezolvată dacă vorbim despre utilizarea rezultatelor obținute prin MSI realizate în temeiul legilor speciale și nu al CPP.

Estonia este singura țară care a încercat să integreze pe deplin ASI în textul CPP. Dar trebuie precizat și faptul că, potrivit CPP al Estoniei, „colectarea informațiilor despre o infracțiune în cursul procesului penal” nu este singura sarcină ce poate fi realizată prin MSI, realizarea MSI fiind posibilă și pentru depistarea și curmarea infracțiunilor în curs de pregătire (pct.1 al alin. (1) al art.126.2). Cu alte cuvinte, sfera MSI conform prevederilor CPP al Estoniei depășește cu mult sfera procedurilor penale.

Reforma juridică din 2012, prin care s-a abrogat Legea nr.45/1994 și pusă în aplicare Legea nr.59/2012, precum și includerea în CPP a unui șir de măsuri speciale de investigații au urmărit în mod special promovarea ideii de reunificare a AUP cu ASI prin excluderea diferențelor dintre acțiunile de urmărire penală și măsurile speciale de investigații. Acest pas al legiuitorului național poate fi înțeles ca pe o dorință de a acorda mai multă valoare informațiilor obținute prin instrumentele operative de culegere a informațiilor, dat fiind faptul că metodele tradiționale publice de acumulare a probelor au devenit mai puțin eficiente pentru combaterea criminalității actuale.

Deși această idee pare, la prima vedere, destul de utilă, considerăm totuși că problema utilizării rezultatelor obținute prin realizarea MSI nu a fost soluționată până la capăt. Se pare că simpla introducere a MSI în CPP nu a schimbat cu nimic statutul juridic al respectivelor măsuri și nici

results obtained by achieving SIM are finally, after verification, accepted and recognized as evidence. However, the key difference from the issue is that some states, after the inclusion of SIM in the CPC, have retained both their proactive and reactive character (Lithuania, Estonia and Latvia), the rest of the states being limited only to the reactive character of SIM.

Of course, it should also be noted that so far, in all ex-Soviet countries that have adopted the model of SIM regulation in the CPC, except Estonia, special laws on the operational activity of investigations continue to operate, while maintaining the proactive nature of SIM. However, the problem remains unresolved if we talk about the use of the results obtained through SIM achieved under special laws and not the CPP.

Estonia is the only country that has tried to fully integrate SIA into the text of the CPC. But it should also be noted that, according to the Estonian CPC, “collecting information about a crime during criminal proceedings” is not the only task that can be accomplished through SIM, as SIM are also possible for detecting and ending crimes in preparation (pct.1 in paragraph (1) in art.126.2). In other words, the scope of the SIM under the provisions of the Estonian CPC goes far beyond the scope of criminal proceedings.

The legal reform of 2012, which repealed Law no. 45/1994 and implemented Law no. 59/2012, as well as the inclusion in the CPC of a series of special investigative measures aimed in particular at promoting the idea of reunification of the CIA with SIA by excluding the differences between criminal prosecution and special investigative measures. This step of the national legislator can be understood as a desire to give more value to the information obtained through the operative tools of gathering information, given that traditional public methods of gathering evidence have become less effective in combating current crime.

Although this idea seems, at first sight, quite useful, we still consider that the problem of using the results obtained by achieving SIM has not been solved to the end. It seems that the simple introduction of SIM in the CPC did not

al rezultatelor obținute prin intermediul acestora, ba dimpotrivă, a creat o mulțime de incoerențe dintre prevederile Legii nr.59/2012 și CPP și a generat incertitudine cu privire la raportul dintre ASI și AUP.

Se pare că legiuitorul nu are o viziune suficient de clară ce ar trebui să se înțeleagă prin ASI, fiindcă a oferit două definiții diferite în acest sens. Pe de o parte, activitatea specială de investigații este o totalitate de acțiuni de urmărire penală (art.1321 al CPP al RM), iar pe de altă parte, o procedură cu caracter secret și/sau public (art.1 al Legii RM nr.59).

Totodată, sunt confundate și acțiunile de urmărire penală cu măsurile speciale de investigații. Referindu-se la aceleași instrumente juridice de obținere a informațiilor, legiuitorul le numește uneori acțiuni de urmărire penală (art.1321 alin.(1) CPP al RM), alteori măsuri speciale de investigație (art.1321 alin.(2) CPP al RM).

În acest context, ținând cont de literatura de specialitate se poate menționa cu certitudine că activitatea specială de investigații nu se identifică cu o totalitate de acțiuni de urmărire penală precum este stipulat în art.1321 al CPP.

Activitatea specială este mai cuprinzătoare după sfera de acțiune decât cumulul de acțiuni de urmărire penală. În plus, activitatea specială de investigații în raport cu cea de urmărire penală nu poate fi tratată ca parte a unui întreg. Aceste două activități sunt foarte apropiate una față de alta, ambele sunt genuri de activitate de stat ale organelor de drept, ambele, în linii generale, au aceeași menire socială - lupta împotriva criminalității, însă rămân totuși diferite după un șir de alte criterii.

În primul rând, trebuie menționat faptul că ASI spre deosebire de AUP are și alte direcții de activitate decât investigarea infracțiunilor. Căutarea persoanelor dispărute fără urmă, de exemplu, în absența semnelor unei infracțiuni (art.2 din Legea nr.59/2012) nu ține de cercetarea sau descoperirea vreunei infracțiuni. Aceasta distinge ASI de AUP, deoarece pentru AUP această direcție este absolut necesară. Direcția cercetării și descoperirii infracțiunilor pentru ASI este poate cea mai practică și cea mai mediatizată, însă nicide-

change the legal status of those measures or the results obtained through them, on the contrary, it created a lot of inconsistencies between the provisions of Law no. 59/2012 and CPP and generated uncertainty about the relationship between SIA and CIA.

It seems that the legislator does not have a sufficiently clear vision of what should be understood by SIA, because he offered two different definitions in this regard. On the one hand, the special investigation activity is a totality of criminal prosecution actions (art. 132¹ of the CPC of the Republic of Moldova), and on the other hand, a secret and / or public procedure (art. 1 of the Law of the Republic of Moldova no.59/2012).

At the same time, the criminal prosecution actions are confused with the special investigative measures. Referring to the same legal instruments for obtaining information, the legislator sometimes calls them criminal prosecution actions (art. 132¹ para. (1) CPC of the Republic of Moldova), other times - special investigative measures (art. 132¹ para. (2) CPC of the RM).

In this context, taking into account the specialized literature, it can be mentioned with certainty that the special investigation activity is not identified with a totality of criminal prosecution actions as stipulated in art.132¹ of the CPC.

The special activity is more comprehensive in terms of scope than the accumulation of criminal prosecution actions. In addition, the special investigative activity in relation to the criminal prosecution activity cannot be treated as part of a whole. These two activities are very close to each other, both are types of state activity of law enforcement agencies, both, in general, have the same social purpose - the fight against crime, but still remain different according to a number of other criteria.

First of all, it should be mentioned that SIA, unlike CIA, has and other directions of activity than the investigation of crimes. The search for missing persons, for example, in the absence of signs of a crime (art. 2 of Law no. 59/2012) is not related to the investigation or discovery of a crime. This distinguishes SIA from CIA, because for CIA this direction is absolutely necessary. The

cum nu este singura direcție de activitate.

Urmărirea penală este o activitate reactivă și se pornește doar în prezența unei fapte comise ce conține semnele unei infracțiuni, adică *post factum* [19], în art.274 CPP - Începerea urmăririi penale - fiind indicat: „Organul de urmărire penală sau procurorul... dispune în termen de 30 de zile, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă cel puțin o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală”.

Activitatea specială de investigații însă este o activitate nu doar reactivă, ci și proactivă (art.19 Legea nr.59/2012), ceea ce înseamnă că se inițiază chiar și în cazul în care infracțiunea se află încă în starea sa embrionară, la etapa de conceptualizare, gândire, meditare, planificare, pregătire, adică până ca aceasta să îmbrace forma propriu-zisă a unei infracțiuni măcar formale ce ar servi ca temei pentru pornirea UP.

Sarcina ofițerului de investigații este de a cunoaște (ce, unde, cine, cum, când etc.), iar sarcina ofițerului de urmărire penală este nu numai să cunoască, ci și să dovedească, să demonstreze ceea ce cunoaște prin probe [20].

Astfel, obiectul activității speciale de investigații este colectarea informațiilor corespunzătoare ce ar permite realizarea unor sarcini concrete stipulate expres în lege (prevenirea infracțiunilor, căutarea persoanelor dispărute, căutarea persoanelor care se sustrag de la răspunderea penală sau executarea pedepsei etc.), iar obiectul urmăririi penale este colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii, la identificarea făptuitorului, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se transmită cauza penală în judecată în condițiile legii și pentru a se stabili răspunderea acestuia (art.252 CPP).

Metodele și mijloacele prin care sunt realizate sarcinile celor două activități sunt și ele diferite, cele ale activității speciale de investigații sunt îndeplinite sub umbrela principiului conspirativității, iar cele ale urmăririi penale în afara acesteia. Respectiv rezultatele obținute prin măsuri speciale de investigații au un caracter mai mult neoficial, confidențial sau chiar secret, în timp ce rezultatele

direction of research and discovery of crimes for SIA is perhaps the most practiced and most publicized, but it is by no means the only direction of activity.

Criminal prosecution is a reactive activity and is started only in the presence of a committed deed containing the signs of a crime, the *post factum* [19], in art.274 CPP - Initiation of criminal prosecution - being indicated: “The criminal investigation body or prosecutor... provides within 30 days, by order, the initiation of criminal proceedings if, from the content of the act of notification or the acts of finding, there is at least a reasonable suspicion that an offense has been committed and there are none of the circumstances that exclude the prosecution criminal law”.

However, the special investigation activity is not only reactive, but also proactive (art. 19 Law no. 59/2012), which means that it is initiated even if the crime is still in its embryonic state, at the stage of conceptualization, thinking, meditation, planning, preparation, that is, until it takes the actual form of an at least formal crime that would serve as a bSIAs for starting UP.

The task of the investigating officer is to know (what, where, who, how, when, etc.), and the task of the prosecuting officer is not only to know, but also to prove, to prove what he knows through evidence [20].

Thus, the object of the special investigation activity is the collection of appropriate information that would allow the performance of concrete tasks expressly stipulated in law (crime prevention, search for missing persons, search for persons evading criminal responsibility or execution of punishment, etc.), and the subject of criminal prosecution is the collection of the necessary evidence regarding the existence of the crime, the identification of the perpetrator, in order to ascertain whether or not it is necessary to send the criminal case to court under the law and to establish his liability (art. 252 CPC).

The methods and means by which the tasks of the two activities are carried out are also different, those of the special investigation activity are carried out under the umbrella of the principle of conspiracy, and those of the criminal in-

obținute prin procedee probatorii au un caracter, în general, public sau uz de serviciu, în anumite situații.

Și, tot în același context, încă o deosebire extrem de importantă este că veridicitatea informațiilor, a datelor de fapt, a probelor până la urmă obținute prin procedee probatorii este asigurată prin răspunderea penală stabilită pentru furnizarea informațiilor false (ex: pentru declarații mincinoase de către martor sau partea vătămată, concluzii false de către specialist sau expert (art.312 CP)), iar veridicitatea informațiilor obținute prin MSI nu se bucură de astfel de garanții, respectiv astfel de informații au un caracter de veridicitate nesigur, veridicitatea lor bazându-se mai mult pe încrederea în cel care a furnizat informațiile corespunzătoare.

În acest context, remarcăm faptul că nu orice informație ce se referă la o anumită faptă poate însuși calitatea de probă, dar numai cele care au parcurs o anumită cale stabilită concret de Legea procesual-penală și expusă în forma stabilită de această lege (art.93 CPP). Dacă, de exemplu, declarațiile unei persoane (martor sau parte vătămată) despre o anumită infracțiune au fost acumulate cu încălcarea rigorilor CPP (nu a fost prevenită asupra răspunderii penale pentru darea de declarații false (art.105, 111 CPP)), atunci aceste declarații conform art.94 CPP nu pot fi admise ca probe, deoarece s-ar putea ca persoane nevinovate să fie condamnate pe nedrept și nimeni din cei care au făcut mărturii false să nu poarte nici o răspundere. Anume pentru a evita astfel de situații s-a formulat la nivel de principiu de drept conform căruia mai bine să fie scăpați zece inoștrii decât să fie condamnat un nevinovat [21].

Deși această cale de acumulare a informațiilor este una sigură și garantează suficientă încredere în realitatea obiectivă a faptei comise, de multe ori, în special în ultima perioadă, aceasta se dovedește a fi prea lentă comparativ cu viteza și modul de operare al infractorilor, respectiv devine mai puțin eficientă pentru prevenirea la timp a infracțiunilor, identificarea rapidă a făptașilor și a participanților la infracțiune, stabilirea locului în care aceștia se eschivează de la răspundere etc. Nerealizarea la timp a reținerii infractorului poate întârzia procesul luni și chiar ani de zile sau,

investigation outside it. Respectively, the results obtained through special investigative measures have a more unofficial, confidential or even secret character, while the results obtained through evidentiary proceedings have a generally public or service use character, in certain situations.

And, also in the same context, another extremely important difference is that the veracity of the information, of the factual data, of the evidence finally obtained through evidentiary procedures is ensured by the criminal liability established for providing false information (eg. for false statements by witness or injured party, false conclusions by specialist or expert (art.312 CP)), and the veracity of the information obtained through SIM does not enjoy such guarantees, respectively such information have an uncertain veracity character, their veracity being based more on trust in the person who provided the appropriate information.

In this context, we note the fact that not any information referring to a certain deed can be the quality of evidence, but only those that have followed a certain path established concretely by the Criminal Procedure Law and exposed in the form established by this law (art. 93 CPP). If, for example, the statements of a person (witness or injured party) about a certain crime were accumulated in violation of the rigors of the CPC (it was not prevented on criminal liability for giving false statements (art. 105, 111 CPC)), then these statements according to art.94 CPC cannot be admitted as evidence, as innocent persons may be unjustly convicted and none of those who have given false testimony shall be held liable. In order to avoid such situations, it was formulated at the level of the principle of law that it is better to escape ten culprits than to convict an innocent person [21].

Although this way of accumulating information is a secure one and guarantees sufficient confidence in the objective reality of the act committed, often, especially lately, it proves to be too slow compared to the speed and mode of operation of criminals, respectively becomes less effective for the timely prevention of crimes, rapid identification of perpetrators and participants in crime, establishing the place where they evade li-

și mai rău, poate conduce la expirarea termenelor de prescripție și crearea în cadrul societății a sentimentului de evitare a pedepsei.

Anume în sprijinul soluționării acestui gen de probleme (sarcini) intervine activitatea specială de investigații cu toate instrumentele ei juridice de obținere a informațiilor care, deși, nu se bucură atât de mult de credibilitate, în schimb, sunt obținute mult mai rapid și în baza cărora se poate asigura buna desfășurare a urmăririi penale. În cadrul activității speciale de investigații persoana care furnizează informații nu numai că nu este prevenită despre răspunderea penală pentru de poziții false dar, de cele mai multe ori, nici nu cunoaște sau nu-și dă seama că discută cu un agent al serviciilor speciale.

În activitatea de urmărire penală, accentul se pune pe credibilitatea informațiilor, iar în activitatea specială de investigații accentul stă pe operativitatea obținerii lor, anume din aceste considerente legea anterioară se numea „cu privire la activitatea operativă de investigații” (Legea nr.45/1994).

Cele spuse nu trebuie înțelese în sensul diminuării valorii informațiilor obținute prin ASI. Informațiile obținute pe această cale sunt foarte prețioase, în primul rând, sub aspectul operativității lor, acestea oferind oportunitatea realizării măsurilor de neamânat, de înlăturare a prejudiciilor iminente, deseori chiar foarte mari și irecuperabile. Se poate întâmpla însă ca aceste informații să nu fie adevărate, demonstrându-se într-un final că în discuția interceptată, de exemplu, să se fi mințit, sau să se fi urmărit o manipulare, o dezinformare. Astfel de cazuri necesită a fi tratate ca pe niște alarme false. Folosirea însă a acestor informații în calitate de probe fără a trece examenul procesual penal poate conduce la condamnarea unei persoane nevinovate.

Prin urmare, ajungem la concluzia că informațiile obținute prin MSI nu sunt folosite direct ca probe în procesul penal, dar necesită să parcurgă o procedură prealabilă de verificare sub aspectul admisibilității. Anume aceasta s-a urmărit în prevederile alin.(4) al art.93 CPP al RM, menționându-se: Datele de fapt obținute prin activitatea specială de investigații pot fi admise ca probe

ability, etc. Failure to detain the offender in time can delay the process for months and even years or, even worse, can lead to the expiration of the statute of limitations and create in society the feeling of avoiding punishment.

Namely, in support of solving this kind of problems (tasks), the special investigation activity intervenes with all its legal tools for obtaining information which, although it does not enjoy so much credibility, instead, are obtained much faster and based on which the proper conduct of the criminal investigation can be ensured. In the special investigation activity, the person providing information not only is not warned about criminal liability for false testimony but, most of the time, does not even know or does not realize that he is talking to a special services agent.

In the criminal investigation activity, the emphasis is on the credibility of the information, and in the special investigation activity the emphasis is on the operability of obtaining them, namely for these reasons the previous law was called “on the operative investigation activity” (Law no. 45/1994).

What is said should not be understood in the sense of diminishing the value of the information obtained through SIA. The information obtained in this way is very valuable, first of all, from the aspect of their operability, they offer the opportunity to carry out untimely measures, to remove the imminent damages, often even very big and irrecoverable. However, this information may not be true, proving in the end that in the intercepted discussion, for example, a manipulation or misinformation was lied to, or pursued. Such cases need to be treated as false alarms. However, the use of this information as evidence without passing the criminal examination may lead to the conviction of innocent persons.

Therefore, we conclude that the information obtained through SIM is not used directly as evidence in criminal proceedings, but requires a prior admissibility verification procedure. Namely, this was followed in the provisions of paragraph (4) of art. 93 CPC of the Republic of Moldova, mentioning: The factual data obtained through the special activity of investigations can be ad-

numai în cazurile în care ele au fost administrate și verificate prin intermediul mijloacelor prevăzute la alin.(2), în conformitate cu prevederile legii procesuale, cu respectarea drepturilor și libertăților persoanei sau cu restricția unor drepturi și libertăți autorizată de către instanța de judecată.

În concluzie, se poate spune că AUP și ASI sunt genuri de activitate de stat care din punct de vedere istoric s-au dezvoltat împreună ca un tot întreg. Divizarea acestora s-a produs treptat pe măsura valorificării drepturilor persoanei și sporirii cerințelor față de probe și a procedurilor de obținere a lor. Aspectul formal al procedurii investigațiilor penale a devenit specific AUP, iar cel neformal - ASI.

Desigur că au rămas și multe aspecte comune, ambele având un scop comun - protejarea valorilor supreme ale societății împotriva infracțiunilor; sarcini comune - descoperirea și cercetarea infracțiunilor, căutarea persoanelor care se ascund de urmărirea penală.

Există însă și caracteristici în temeiul cărora cele două genuri de activitate se deosebesc, printre cele esențiale fiind:

- forțele, metodele și mijloacele neoficiale sunt utilizate pe scară largă în ASI, iar utilizarea lor în activitatea de urmărire penală este inacceptabilă;

- ASI se realizează de către subiecții indicați în Legea nr.59/2012, iar activitatea de procedură penală se desfășoară exclusiv de către subiecții specificați în CPP (organul de urmărire penală);

- ca urmare a acțiunilor de urmărire penală, se pot obține probe, iar în urma MSI se obțin informații care pot deveni probe doar după examenul admisibilității;

- ASI se desfășoară în baza Legii nr.59/2012 și în modul descris, de regulă, în actele normative departamentale, iar AUP - în baza CPP;

- una dintre consecințele AUP este tragera la răspundere penală a persoanei vinovate de comiterea infracțiunii și transmiterea cauzei penale în instanța de judecată. Debutul unei astfel de consecințe legale în ASI este exclus în virtutea dispoziției cuprinse în alin.(3) al art. 4 al Legii nr.59/2012.

mitted as evidence only in cases where they were administered and verified through the means provided for in paragraph (2), in accordance with the provisions of the procedural law, with respect for the rights and freedoms of the person or with the restriction of certain rights and freedoms authorized by the court.

In conclusion, it can be said that CIA and SIA are genres of state activity that have historically developed together as a whole. Their division took place gradually as the rights of the person were capitalized and the requirements for evidence and the procedures for obtaining them increased. The formal aspect of the criminal investigation procedure became specific to CIA, and the informal one - SIA.

Of course, many commonalities remained, both with a common goal - to protect the supreme values of society against crime; common tasks - discovering and investigating crimes, looking for people hiding from the criminal investigation.

However, there are also characteristics based on which the two types of activity differ, among the essential ones being:

- Unofficial forces, methods and means are widely used in SIA, and their use in prosecution is unacceptable;

- SIA is carried out by the subjects indicated in Law no. 59/2012, and the activity of criminal procedure is carried out exclusively by the subjects specified in the CPC (criminal investigation body);

- as a result of criminal prosecution actions, evidence can be obtained, and following SIM information is obtained that can become evidence only after the examination of admissibility;

- SIA is carried out based on Law no. 59/2012 and in the manner described, as a rule, in the departmental normative acts, and CIA - based on CPP;

- One of the consequences of the CIA is the criminal prosecution of the person guilty of committing the crime and the transmission of the criminal case in court. The onset of such a legal consequence in the SIA is excluded by virtue of the provision contained in paragraph (3) of art.4 of Law no. 59/2012.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Molalign Asmare Jemberie. Enhanced Forms of Criminal Investigation: Analysis on Its Potential Risks to Human Rights. Beijing Law Review, 2016, 7, 33-41 // <http://www.scirp.org/journal/blr> // <http://dx.doi.org/10.4236/blr.2016.71004>
2. THE DEPLOYMENT OF SPECIAL INVESTIGATIVE MEANS // <https://rm.coe.int/deployment-of-special-investigative-means-eng/16807828fa#:~:text=8%20%7C-,The%20Deployment%20of%20Special%20Investigative%20Means,very%20often%2C%20intrusive%20investigative%20techniques>
3. Recomandarea (2005) 10 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei.
4. Molalign Asmare Jemberie. Enhanced Forms of Criminal Investigation: Analysis on Its Potential Risks to Human Rights. Beijing Law Review, 2016, 7, 33-41 // <http://www.scirp.org/journal/blr> // <http://dx.doi.org/10.4236/blr.2016.71004>
5. Новикова Е.А., Шумилин С.Ф. Следственная и оперативно-розыскная деятельность: интеграция или взаимодействие // Судебная власть и уголовный процесс. 2018. № 2. С.86
6. Квачевский А. Об уголовном преследовании, дознании и предварительном исследовании преступлений по судебным уставам 1864 года. Теоретическое и практическое руководство. СПб., 1867. 4. 2. С. 105 citat după Новикова Е.А., Шумилин С.Ф. Следственная и оперативно-розыскная деятельность: интеграция или взаимодействие // Судебная власть и уголовный процесс. 2018. № 2. С.87
7. Устав уголовного судопроизводства от 20 ноября 1864 г. // <https://constitution.garant.ru/history/act1600-1918/3137/>
8. Карягина О.В. История становления института дознания в уголовном процессе России. Вестник Таганского института управления и экономики N.1/2016. С.65-67.
9. Бедняков Д.И. Непроцессуальная информация и расследование преступлений. М., 1981. С. 68-126 citat după Новикова Е.А., Шумилин С.Ф. Следственная и оперативно-розыскная деятельность: интеграция или взаимодействие // Судебная власть и уголовный процесс. 2018. № 2. С.90.
10. Вольнский А.Ф. Уголовное судопроизводство, задачи и социальные функции криминалистики в его реформировании // Актуальные проблемы теории и практики уголовного судопроизводства и криминалистики: вопросы современной криминалистики: сб. ст. М., 2004. Ч. 2. С.5
11. Баранов А.М. Обеспечение законности в досудебном производстве по уголовным делам. Омск, 2006. С.160
12. Соколов А.Н. К вопросу о специальных следственных действиях // Законы России: опыт, анализ, практика. 2011. № 2. С. 59-64.
13. Ковтун Н.Н. Негласные следственные (розыскные) действия УПК Украины как легитимные процессуальные средства доказывания // Уголовное судопроизводство. 2013. № 4. С. 26.
14. Мазунин Я.М., Мазунин П.Я. Негласная деятельность следователя: пора признать данность // Юридическая наука и правоохранительная практика. 2015. № 1 (31). С. 139.
15. Астафьев Ю.В. «Специальные» следственные действия : к проблеме включения оперативно-розыскных мероприятий в УПК РФ // Вестник Воронеж. гос. ун-та. Серия: Право. 2013. № 1. С. 303.
16. Шейфер С.А. Следственные действия - правомерны ли новые трактовки? Lex Russica. 2015. № 10. С. 121 // <https://www.twirpx.com/file/2131869/>
17. Гинзбург, Александр Я. 2013. «Читая проект Уголовно-процессуального кодекса Республики Казахстан. О так называемых „негласных следственных действиях”. Глава 30 проекта УПК РК (от 28 февраля

- 2013 г.) (в порядке обсуждения)». Сетевое издание «Zakon.kz» 26 марта. Дата обращения 13 сентября, 2018. <https://www.zakon.kz/4548079-chitaja-proekt-ugolovno-processualnogo.html> (vizitat la 02.02.2021); Гинзбург А. О так называемых «негласных следственных действиях. // <https://www.zakon.kz/4568011-o-tak-nazyvaemykh-neglasnykh.html> (vizitat la 02.02.2021).
18. Новикова Е.А., Шумилин С.Ф. Следственная и оперативно-розыскная деятельность: интеграция или взаимодействие? // Судебная власть и уголовный процесс. 2018. № 2. С. 92.
 19. Ахпанов А.Н., Хан А.А. О СООТНОШЕНИИ ГЛАСНЫХ И НЕГЛАСНЫХ СЛЕДСТВЕННЫХ ДЕЙСТВИЙ В УГОЛОВНОМ ПРОЦЕССЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН. Вестник Института законодательства РК. №4 (45) 2016. Уголовное право и уголовный процесс. С.132 // <https://cyberleninka.ru/article/n/o-sootnoshenii-glasnyh-i-neglasnyh-sledstvennyh-deystviy-v-ugolovnom-protsesse-respubliki-kazahstan>
 20. Accentuăm, în acest caz, asupra timpului trecut, nu prezent sau viitor, al faptei care sub aspect penal este considerată infracțiune și în baza căreia se pornește urmărirea penală. Pregătirea de infracțiune poate servi drept temei de pornire a urmăririi penale doar în cazul în care acțiunile preparatoare au fost sistate independent de voința făptașului.
 21. Кушнир И.В. Соотношение уголовно-процессуальной и оперативно-розыскной деятельности // <http://be5.biz/pravo/u021/04.html>
 22. Acest principiu este reflectat chiar în art.1 al CPP, menționându-se „...orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată”.

Despre autor:**Boris GLAVAN,**

*doctor în drept, conferențiar universitar
al Catedrei „Investigații operative și securitate
informațională” a Academiei „Ștefan cel
Mare” a MAI al Republicii Moldova
e-mail: gba74@rambler.ru*

About author:**Boris GLAVAN,**

*PhD, associate professor
at the Chair “Special Investigation Activity and
Anti-Corruption” of the Academy “Ștefan cel Mare”
of the MIA
e-mail: gba74@rambler.ru*